

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 „ — „
Negyedévre . 5 „ — „
Egy óra . . 1 „ 70 „
Egyes szám ára 8 fillér.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével
szemben,

hová az előfizetések és a
lapszállítások vonatkozó
felhívások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részé-
reillető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nemadjuk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Magyar műizlés.

Pécs, 1900. április 20.

(H. E.) Az általánosan támadt ipari pangás megdöbbentő jelenségének láttára csak a közelmúltban felhangzott a csatakiáltás: „Pártoljuk a hazai ipart!”

Igen! Csatakiáltás volt ez, csatakiáltása ama ezer és ezer iparosnak, kik a megélhetés ösztönének nyomása alatt keltek sikra, szálltak csatába a külföld beözönölő ipari termékei ellen.

S ez a vészkiáltás, mely nem hangzott még ily sürgetőleg, nem hangzott még ily határozott és visszautasítást nem tűrő modorban, megmozgatta a kormányon ülő részvétlenek tömegét is és most egymást érik a hazai ipar fellendítésére és a külföld ipari termékeinek kiküszöbölésére hozott kereskedelemügyi és belügyminiszteri rendeletek!

De vajjon ez a sok irott malaszt, eme rendeletek tömkelege, mely kellő hivatalos komolysággal rendeli el és ellenőrzi, hogy fűszereink csak E. M. K. E. és „Hazai Gyufát” áruljanak, nem-e olyan „eső után köpönyeg” féle intézkedése és hogy míg a „Wiener erste Zündhölzchen Fabrik” produktumait kitiltják, bojkottálják Magyarországból, nem-e árasztja el a külföld hazai piacunkat egyéb ipari termékeivel, arra nem fordítanak gondot!

S hogy végképpen kiküszöböljük hazánk területéről a külföldi gyárak produktumait azt csak igen nehezen, vagy talán sohasem fogjuk elérni, nem fogjuk elérni legalább addig, míg meg nem győződte-
jük fogyasztó közönségünket arról, hogy a mi iparosaink a maguk műhelyeikben, gyáraikban az ipar minden ágában készítenek oly cikkeket, — melyek bátran kiállják a versenyt a külföld bármely gyarával szemben!

Nem az anyag rossz minőségéről van szó, nem a készítési mód silány, vagy tartós volta kerül itt tekintetbe, hanem az, hogy Magyarország gyári termékeinek *divatos volta* még nem ment át a köztudatba, mert szinte lenézik azt, ki tetőtől-talpig nem külföldről öltözködik.

Közönségünk *mödlingi* cipőben jár.

hölgyeink *brünni* csipkét varrnak ruháikra, kalapjaikat *párisi* modellek után készítik, *svéd* keztyűt húznak kezeikre, sőt ékszer-
reikben is a külföldet utánozzák s a magyar ötvösnek szinaranyból készült, remek kivitelű nyakéke, a magyar ötvös ipar bármely műremeke nem vetekedhetik egy angol fel-talmi, patkó alakú brosche-sal, mert az angolok ezt az izléstelen sport-jelvényt tartják ez idő szerint divatosnak s nincs az a magyar hölgy, ki e fölé a ló-lábbeli fölé emelné a hazai termékek bármely kincsét.

És a magyar iparosok, kik sanyaru anyagi helyzetük javításán buzgólkodnak, kik bármely áldozatok árán saját iparuk pangását megszüntetni óhajtják, a külföld ipari termékeinek kiküszöbölésével vélik céljaikat elérhetni s összetömrölve izennek hadat Páris, London, Brün, Grác és egyéb külföldi városoknak, küldöttséget-küldöttség után menesztenek a miniszteriumokhoz, melyek aztán — mintha az ég tudná, mit tesznek iparosaink érdekében ezzel — halomszám gyártják a rendeleteket. S ugyanazok az iparosok, kik kétségbeesésükben kenyér után kiáltanak, esdekelnek, bizony bátran uralhatnák a helyzetet; de nem teszik s nem tehetik ezt azért, mert nincs meg bennük az ipari önállóság, nem tudják megbarátkoztatni a fogyasztó közönséget saját gyáraik termékeivel, melyeket — mint a gonosz apa gyermekét — gyakran önmaguk tagadnak meg.

Hány jóra való, becsületes cipész készített tisztességes, erős cipőt, mely bármely kiállítási jury előtt dicséretére válnék a magyar iparnak s mégis ha valaki üzletébe lép és mödlingi cipőt kér, a saját *becsületes munkáját, mint mödlingi árut adja el!* Reklámot csinál a külföldnek!

Pedig a meghunyászkodás a közönség beteges divatmajmolása előtt, a külföldi termékek külső előnyeinek elismerése nem fog soha sem célra vezetni. Meg kell tanítani a fogyasztó közönséget arra, hogy az a munka, mely hazai gyárban készült, mely magyar iparos fáradságának eredménye, melyhez magyar ember verejtékező homlokának izzadtsága tapad, jobb mint a külföld

bármely terméke, csinosabb, izlésebb kiállítású, bármely divattá lett idegen boldondéria, izléstelen külsejénél.

S hogy ezt elérhessük, elsősorban meg kell változtatni a magyar fogyasztó közönség *„műizlését”,* mely most teljesen a külföld behatása alatt áll s ezt legkönnyebben elérhetjük azzal, ha rendszeresen halomra gyűjtve megmutatjuk a publikumnak mindazt a selejtes holmit, melylyel bennünket a külföld elhalmoz, melyért évente milliókat fizetünk, csupán csak azért, hogy pangásba kergessük, a tönk szélére juttassuk hazai iparunkat.

Ezért örömmel üdvözlöljük az Iparművészeti Társulat ama bölcs elhatározását, melylyel az angol „Chamber of horrors” mintájára Magyarországon is létesíteni óhajtja *„az izléstelenségek kiállítását”* s ha ez a terv létesül — ami a Társulat ügybuzgalmát, érdeklődését és fáradhatlan munkakedvét tekintve — több mint valószínű — úgy elmondhatjuk, hogy a „Magyar Iparművészeti Társulat” többet tett a magyar ipar fellendülése érdekében, mint ama miniszteri rendeletek egész halma, mint önmagukért a magyar iparosok megtettek és megtehettek volna.

Ki kell válogatni a ránk szózott külföldi rossz holmiból a legrosszabbat, a legselejtebbet, szépen rendszeresen gyűjteményt kell belőle csinálni és minden egyes darab mellé oda kell állítani egy megfelelő művészi *magyar* tárgyat, hadd lássa mindenki amannak bűneit, emennek erényeit, tanulja meg a kevésbé járatos, mi hiba az egyikben, mi dicséretes a másikban és mérlegelje meg, hogy érdemes-e azért a rossz külföldi portékaért pénzt kiadni, holott ime itt van a szép, izléses, jó magyar termék, mely sokszor olcsóbb is amannál!

Ez a gyógyítási mód kissé drasztikus, de nagyon hatásos. Ugy hat a nézőre, mint az idegbetegre a jéghideg víz, mely a maga prózai fagyosságával szinte mellbe vágja, de biztosan meggyógyítja.

A közönség — rendkívüli lévén a dolog — bizonyára nagy érdeklődéssel nézi majd végig ezeket a tanulságos összeha-

„Pannonia” kávéházban naponta előadás.

MAGYAR ELITE ORPHEUM-ENSEMBLE.

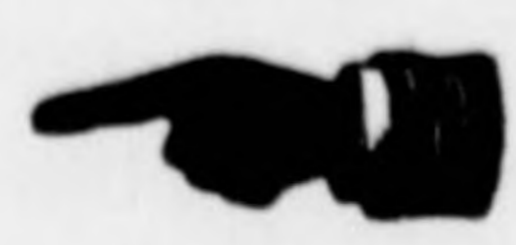
Uj!

Uj!

Uj!

A BEHEME

szenzációs bohózat.

Szinre kerülnek párdalok, uj couplék.

••• SZULAMITH •••

áalegyveleg.

Naponta változatos uj műsor. — Kezdeté 8 órakor.

Családi műsor. — Szabad bemenet. — Fentartott hely 50 kr.

Fülöp Károly

igazgató.

sonlitásokat és az ipari élnetlenségünket kizsákmányoló külföldi tucatos liferánsok pedig kénytelenek lesznek egy állomással tovább utazni Kelet felé.

Felette javára szolgál majd ez a szemléltető oktatás a magyar iparosoknak, mesterekbereknek is, akikről fönnebb szólottunk, kik még hódolva a külföld otrombaságai, a fogyasztó közönség divatmajmolása előtt, utánzásaiikkal gyakran maguk is nagy izléstelenségbe esnek.

A pellengére állított külföldi formákat ugyan egy sem fogja már utánozni, a fogyasztó közönség az összehasonlítás látára pirulva fog megdöbenni az általa előszeretettel kultivált külföldi selejtes izléstelenségektől s abban a homéri kacajban, mely az Iparművészeti Társulat kiállításán a nézők kebléből fakadni fog. abból támad az az éltető légkör, melyből a pangó magyar ipar fellendül, mert hiszen az ellentétkül kiállított tárgyak az Iparművészeti társulat kiállításának bezártával, még felkapottokká és divatosokká is lesznek.

Saját vermében kell legyőzni az elfajult műizlésű publikumot!

Ápril tizenegyedikének ünnepe a főgimnáziumban.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1900. ápril 20.

A főgimnázium tanári kara és ifjusága ma tartotta az ápril tizenegyedik törvény szentesítés emlék-ünnepélyét. Félnyolc órakor szent mise volt, melynek végeztével az intézet nagytermébe vonultak, hol az ünnepélyt az ifjuság énekkara nyitotta meg Nágeli »Királydal«-ával. Utána Gebhardt József, VII. o. t. szavaltta el Petőfi »Magyarok Istene« című költeményét. A nap jelentőségét Nagy Benjamin dr. főgimnáziumi tanár méltatta a következő, szépen kidolgozott beszéddel:

»Nemzeti ünnepre gyűltünk egybe, kedves ifjak.

A 48-as időről emlékezünk meg és szívünk megdobbán, arcunk pirban ég, ha a nagy idők fenséges tusájára visszagondolunk.

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Vallomások.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

Irta: Aldebaran.

Nagysád bizonyára ismeri a világtörténelemből ama görög ifjunak történetét, ki rókát lopott s köpenyege alá rejtette; a róka átrágt a köpenyt s megette az ifju szívet. Ez a görög ifju oly konok volt, hogy inkább meghalt, mintsem elárulja, hogy rókát lopott.

Különös! Hány ifju lopott már azóta rókát s még sem került be a világtörténelembé!

Én még nem loptam rókát, de magam már voltam róka, (nem ettem szívet, hanem az enyémet ellopták, hogy megették-e, nem kutatom) óvatosan lépkedtem a frissen hullott hóban, azt hittem, hogy a nyomok állandóbbak a habnál; s nem is kellett várni, hogy eljőjön a tavasz, csak egy kis lenge szellőcske támadt s elsöpörte a havat a nyomokkal együtt. A hó elolvadt s a víz elpárolgott, — biztos értesülésem van, hogy eső alakjában hullott egy szomjas beduin burnuszába. Mit csinált a beduin a vízzel? Hallom a választ: Nem tudom.

A márciusi napok mikor egy nemzet tombol öremében, ötven év után is lázba ejtik az ifju és öreg szívet. És április 11.-e a szentesítés ünnepe, mikor a király meghallgatta hí népe jogos óhaját, minden igaz magyar szemében örökre szög kegyeletos nap marad. A felség sanctiójával új rend lép a haldokló régi helyébe és egyszerre beteljesült mindaz miről népünk sokáig csak titokban álmódott. Hiszen az új eszmék nem a pillanat hirtelen szülöttei, azok már egy-két század óta Európaszerte az idők méhében vajudtak.

Nálunk e század kezdetén a sűrűn egybehitt rendi gyűlések megújítják az örökös katonatorzást, a szünetlen adómegajánlást, »igavonó« népünk felsőhajt súlyos terhe alatt a sajtó nyügi a censura nyügét, — mindenki gyűlöli a jogtipró bécsi kormányt. Megkondul a halálharang az idejét mult középkori intézmények felett, megsörrennek a láncok és megjelennek a költők, írók a kitörő mozgalom első kürtösei az ujkor derengő hajnalán.

A költők a kor gyengéire mutatnak:

»A tehetetlen kor jött el, puhaságra serényebb
Gyermekek álltak elő az erősebb jámbor apáktól . . .«

és az ősi nagyság lelkesítő képeivel izgatva
népünkhöz fordulnak:

» . . . Oh hon! meghallasz-e engem?
Nagyratörő tehetős fiáról hallgatnak-e szómra.«

Majd hazafias lelkesedéssel nekibuzdulva a jövőben biznak, majd a harag viharában törnek ki, vagy keserű melancholiába borulva öntik ki bánatos lelküket. Vörösmarty ajakán zendül meg a »Szózat«, az új Magyarország-nak reményt hirdető Hymnusza:

»Még jönni kell, még jönni fog
Egy jobb kor, mely után
Buzgó imádság epedez
Százazrek ajakán.«

Végre a 25-től kezdődő reformgyűlésekben teljesül a költők és a népek óhaja. A felébresztett, összetoborzott nemzeti erő alkotni, győzni akar. Nagy emberek kelnek versenyre nem hírért, nem jutalomért, nem dicőségért, hanem áldozatban a hazáért. A vezért a mozgalomhoz a szelid ég adja Arany János szavai szerint:

»Széchenyit küldé végtelen mulasztja,
E holt tetembe érző szív gyanánt.«

Hogy tetszik Nagysádnak ez a mondat: nem tudom. — Nincs benne alany, ha csak az utolsó betűt, az m-et nem vesszük alanynak. De sok bajom volt már evvel a betűvel, illetőleg a vele kezdődő nevek tulajdonosaival.

Tehát róka voltam. Hogy van jogom magam rókának nevezni, az kétségtelen. Tudjuk, hogy N. Károly felvette a római császári címet, II. Endre a jeruzsálemi király címet, Napoleon megtette magát császárnak, Turgenjev elnevezte magát ötödik keréknek. Ha Nagysád végig sétál az utcán s körültekint, fog látni udvari pecsétviaszgyárost, udvari bolondot, udvari kórházat udvari elmebeteg számárá. Ez mind cím, pedig a cím mellékes! Mennyire mellékes, bizonyítja Szent-Ágoston, ki szintén irt »Vallomások«-at, továbbá Rousseau, ki »Vallomásai«-ban önmagát a legocsmányabb dolgokkal vádolja, hogy másokat az igazságnak annál nagyobb látszatával rágalmazhasson; de Heine szerint sokkal bárgyubb és otrombább volt, hogy sem mindazt megtehette volna, a mivel magát vádolja. Heine is irt »Vallomások«-at, melyekben mindent, a mit századok a szentség és kegyelet tárgyává tettek, kigunyol. Még másokat is (igy Staël asszonyt is) sorolhatnék itt fel, kik irtak vallomásokat, de ha el akarná azokat olvasni, akkor a szerzők nevén kívül a lakásukat is pontosan meg kellene jelölnöm, hogy maguktól a szerzőktől kérhessen tiszteletpéldányt,

És jó husz éven át megőrzi vezéri tisztét előbb izgató, lázas, majd mérséklő munkájával. Könyvei: »Hitel«, »Világ«, »Stadium« szétterjesztik az új eszméket és evvel a hatalmas áradat, a Szajna partján vértől habzott, véres salakjától megtisztulva eljutott hazánkba is. Széchenyi békésen, óvatosan, titáni erővel dolgozik, mikor a vele egy célért küzdő, de szenvedélyesebb Kossuth hangja »Veletek és általatok, nélkületek, sőt ellenetek« megdöbbsenti, kétségbejti őt. Epedő kebelével, kimondhatatlan lelki küzdelmek közepette ostromolja »Kelet népé«-ben Kossuth irányát, melyben a »forradalmi véres fonál« végighuzódását látja. Beteges lelki tusájában mindig forradalomtól fél és Naplójában a bekövetkező szerencsétlenségeket önmagát is okozza. »Törjék akkor — ugymond — velőmet ketté, érje nevémet átok, legyen rajta az utálat bályege, szél hordja el por gyanánt halandó részemet, legyen sorsom a megsemmisülés.«

De sem a várt küzdelem, sem a rettegett bukás — legalább egyelőre nem következett be. A nép hite szerint Isten maga adta meg a jelt, mikor fog ütni a szabadulás órája. A februári forradalmak hírére Pest utcái megmozdulnak, a lázban égő kedélyek a márciusi napokban az emberi jogokat követelik. De nálunk nem történt úgy, mint az idegenben; az egyenlőség, szabadság, testvériség jelszavait vérontás nélkül hangoztatják és lázas kedvvel együtt Petőfivel együtt döngik a vérpezslítő »Talpra magyar« gyujtó refrainjét:

»A magyarok Istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk.«

Itt nem törnek a királyoknak égből kapott hatalma ellen, csak a német kormány főleg Metternich bukásán örvendenek, azért éneklük a színházban »Hunyadi László ből oly tomboló lelkesedéssel:

»Meghalt a cselszövő,
Legyőzve a viszály,
Éljen soká a hon,
Éljen a király.«

Nálunk nem döntenek meg a törvényes rendet, hanem nemzeti kokárdával mellükön, lobogó zászlók alatt a pozsonyi diéta elé vonulnak, hogy a márciusi 12 pont alapján a legforróbb és már sokáig tárgyalt reformok alkotását sürgessék. — Az országgyűlés 31 cikkben terjeszti a Felső elé a nemzet jogos

mert a könyvkiadók a többit már rég eladták suly és mérték szerint.

Mint látja, tehát a cím mellékes és én még mindig nem mondtam meg, miért voltam róka. De a legjobb akarattal sem tudtam megmondani. Tettem azért, mert így tanultam azt a világtörténelemben és a fent felsorolt »Vallomások«-ban. Láttam, hogy minden ember egy-egy aschanti fejedelem, kinek az volt legfelső óhaja, hogy Bowditsch, angol követ őt fehérnek fesse le.

Nem hiszi, hogy a kirkól eddig hallott, olvasott, a kiket látott a tánciskolában és azonkívül, szintén más színben szeretnének a közönség szemében látszani, mint a mi-lyennel a sors őket bemázolta? Ha el hiszi, jó; ha nem, elég csapás rám, nem bizonyítottam. De elhiheti nekem, ki néha a Mont-Blanc-kal egyidősnek érzem magam s átéltem a világtragédiát, ki harcoltam a marathoni síkságon, részt vettem a trójai háboruban, bolondultam Plato predikációiért, kullogtam a zsidók közt a pusztában, nyakig voltam a teutonok vérfürdőivel s Luther logaritmuszai- val, a népvándorlást végignéztem a hetivásáron s láttam a francia forradalmat a színházban . . . Szóval öreg vagyok s a cím mellékes, fő az, hogy tudjam, mi vagyok s arról vallomást tegyek. Megmértem tehát magamat és kiszámítottam, hogy 48 kgr. oxigén,

óhaját, melyek között a főbbek: a jobbágy-ság felszabadítása, törvény előtt való egyenlőség, közös teherviselés, sajtószabadság, népképviselői nyugvó országgyűlés, felelős miniszterium, Erdélynek az anyaországgal való egyesítése. E nagy vívmányok láttára Széchenyi, a hangyamunkás is leborul a bátrabb Kossuth szelleme előtt és mikor a király április 11-én megjelenik a pozsonyi primási palotában és szentesíti Széchenyi, Kossuth s a szabadságért küzdők tündérméltait, akkor a nemzet ujjong örömeiben és a szabadság napját üdvözölve még a parasztkunyhókban is felhangzik a dal:

»A legelső szabad tavasz virágozik,
A szabad föld legelőszőr most ázik;
Szabad ország, szabad ember, óh mi szép,
Mint a magyar, félvilágon nincs oly nép.«

De fájdalom — a nemzetiségek felbujtása és a gonosz intrikák következtében — a lelkesedés zajába csakhamar belehangzik a puskaropogás, az ágyudőrej. A szabadság fejlődő virága honfivérben fűzőzti meg gyöngéd szirmait, Széchenyit tragikuma a döblingi tébolydába, majd öngyilkosságba űzi, Kossuth előbb bujdosó, utóbb száműzött lesz. . . csakhamar rabok fohásza, vértanúk sóhaja, kibujdosók zokogása vegyül a szellő susogása közé. Ujra érezzük, mit Kossuth mondott: »Rajtuk egy fojtó gőznek nehéz átka ül, a bécsi rendszer csontkamrájából sorvasztó szél fú reánk, mely idegeinket megdermeszti s lelkünk röp-tére zsibbasztólóg hat.«

Hagyjuk azonban e szomorú képeket, hisz kiderül a félreértés, Deák husvéti cikke megtermi a szabadság feltámadását, létrejön a kiegyezés. Király és nemzet kezét fog és azóta a 48-as vívmányoknak egyaránt örül a nemzet apraja-nagyja, és »a legelső magyar ember« a király. Azért ma, mikor a 48-as időkről emlékezünk és a szentesítés elragadó ünnepére visszagondolunk, tanuljatok — kedves ifjak — hazaszeretetet, tetteire kész lelkesedést a nagy idők nagy embereitől, mert »az ő munkájok férfi munka volt.« — Csüngjetelek szeretettel népünk jóságos atyján, a koronás királyon és miként az ősek tették a kivivott diadal örömmámorában, egyesítve a hazaszeretetet a királytisztelettel, lelkesülten hangoztassátok:

»Éljen soká a hon,
Éljen a király!«

6 kgr. hidrogén, 5 kgr. carbon, 2 kgr. calcium, néhány gramm fosfor, sulfur stb.

Tudom, hogy ha nyakamat szegem Tirol bércein, a következő farsang jogászbálján mint carbon fogok égni a villamos lámpában, mint hydrooxigént árul a cukrász a vizes pohárban s az az édesség, a mit elkölt egy adag belőlem mint carbohydrát. Hiszi-e vagy sem, az nem változtatja meg ez állításaimat, így tanítja ezt a magas fizika. Én sem hittem, hogy csak ennyi vagyok, nem akartam hinni. Ugy látom, hogy róka voltam, ki tanulmányutra indult s beleestem a verembe. Most is benne ülök s gondolkodom, miért is akartam nem az lenni, a mi vagyok. S azt mondták rám, hogy világtájdalmas vagyok. Pedig dehogy, hisz nem okozok mást saját boldogtalanságomért! Vagy ha világtájdalmas vagyok, ugy mióta elhangzott a »legyen«, az volt és most is az az egész emberiség.

Az egész verem, a melybe estem, oly mély, hogy belőle az égnek csak igen kis részét látom s fölöttem csak két csillag vonul el. A többi csillagot nem látom, azt a kettőt is igen ritkán. Pécsnek átkozott rossz az időjárása, sok felhő jár az égen. S ha derült az ég, gyakran én tévesztem el az időpontot, mikor láthatók volnának. Oly elhagyottnak s magánosnak érzem magam s menekülök a világtól, nincs is rá szükségem, hisz szívemben egész világ van.

Türelmetlenül várom az időt, mikor ismét megjelen az a két csillag az égen. Olyan

Az ünnepi beszéd után az ifjuság a »Szózat«-ot énekelte. Majd Frank Rikárd VII. o. t. adta elő Arany Jánosnak »Rodostói temető« c. költeményét. Befejezésül a »Himnusz«-t énekelte az ifjuság.

Pécsi emlékek.

— Aradiakrólunk. —

Pécs, 1900. április 20.

Az újságírók és lapkiadóknak Pécsen husvétkor tartott kongresszusáról az »Arad és Vidék«-ben olvassuk az alábbi kedves visszaemlékezéseket:

Nem akarom az újságírók ünnepnapja alkalmából a Dunántúl érdekes, szép, magyarszívű fővárosát felfedezni, csak néhány megkapó utiképet mutatok a vázlatkönyvemből. Kérdezik mindjárt: *milyenek a lányok, asszonyok? Meseszépeket láttam a korszón, nem is egyet, nem is kettőt* Elegánsak, mint a Worthdivatalbum figurái, kecsesek és bájosak, akár csak az aradi nők. Semmivel sem árulják el a vidéket, csak a gyönyörűen zengő színmagyar beszédük, őszinte vendégszeretetük vall rá a »nemzetes asszonyoknak« veszendő típusára.

Nem gondolnám, hogy a *klavirozó elefánt ritkább valami volna, mint az udvarias rendőr*. Az első példányokat Pécsen láttam. Szinte túlfigyelmesek, meglepő tisztességtudást mutatnak ott. Keskeny hegyszakadék visz föl a Tettyére. Panorámába való svájci tájkép ez. Ezer meg ezer ember tolong gyalogszerrel a Mecsek bordái körül s a nagy embersokaságban valóságos kocsilánc mozog egyre. És még sincs semmi baj. Ahol a toporzékoló lovak embersővényt érnek, hirtelen odaugrik egy rendőr, udvariasan csákójához emeli kezét s néhány puszta szives szóval utat nyit.

Főlséges látvány ez itt. Alkonyodik. A hegy ormán mintha vérpatak folyna. Lenn a völgyben mozgó virágoskert. Tarka pruszlikos parasztemyecskek, pántlikás haju lányok, divatos tavaszi kalapok, szecessziós színű felöltők, sujtásos dolmányok. A vig muzsika egymásnak feleselget a vendéglők zsutolt, tarka terraszáról.

A mecsekalji metropolisz egyik leghatalmasabb iparága, mely sok esztendő óta szerzi

lassan mulik az idő, megszeretném korbácsolni a nap tüzes lovait, hogy gyorsabban száguldjanak s megpergetni a föld tengelyét, hogy ez a lomha planeta örültem keringjen a mindenségben. Nincs nyugtom, órák hosszat már hónapokon át, folyton járok-kelek börtönömben. A verem közepén ül Amor s nem hagy egy percig pihennem; a folytonos rázkódás mintha szétvetné testemet, a halálos fáradtság elvette eszemet és mégis bolyonganom kell tovább, egyre tovább, miközben minden lépésnél kárörvendő kacagás kíséri. Nevetségessé váltam magam előtt, hogy vehetném rossz néven, ha mások is nevetnek rajtam. Ha oly szivettépően szomorú nem volna, bizony Isten, nevetni kellene rajta. De azért ne nevéssen. A szerelemnek egy ellensége van: a nevésség; ha ezt legyőzi, akkor hasonló a tragikumhoz: fenséges . . .

Most hát gondolhatja, mért neveztem magam rókának. Mert lehettem volna hoidvilágnál virrasztó holló; csillagimádó, ki viharos tengeren evez, szomjhalállal küzdő beduin, cserebogár, mely kegyetlen tövisen vergődik satóbbi.

S majd ha nem lélekzom többé, ütereim csendesek lesznek s szívem megszűn dobogni, akkor bedől az a verem s maga alá temet. Majd eljön a dühöngő számam gyilkos szele, elsodorja a futó homokot, mely takar, fehérlő csontjaimra reaszáll az éji madár, hogy elénekelje:

» . . kinek szívet adott, megverte az Isten.«

a becsülést és elismerést a magyar iparnak, a fazekas ipar. Egyszerű, szegény és törekvő iparos ember, egy hegyi uton lévő kicsiny műhely nagyszerű mestere, Zsolnay Vilmos volt az, a ki oly lendületet adott az iparnak. Fél századdal ezelőtt még tiz krajcáros durva fogású csuprokat, amolyan szegény embereknek valót formáztak ki ott kis tudású fazekas segédek, ma pedig, sokszor ugyanolyan agyagból a legszebb, végtelenül izléses porcellánedények, majolika és terakotta dísz tárgyak mennek szerte a világba — ugyancsak Zsolnay műhelyéből.

A tiz esztendő sora nagy változásokat idézett ám elő iparban, izlésben, közönségben, szükségletben egyaránt. A szűk fazekas-műhelyből Zsolnay Vilmos cscdás akarata, acél szorgalma és a vásárlók becsülése hatalmas gyártelepet teremtett, nem messze Pécs város középpontjától. Egész városrész a Zsolnay-gyár; körülötte laknak a telep munkásai, ezren meg ezren, kik mindannyian szeretettel és hálával gondolnak a gyár megalapítójáról, a minap elhunyt öreg Zsolnayról.

Rövid a látogatás ideje s a házigazda kedves vezetésével a műhelybe lépünk. Ötven percig jártuk ezeket a helyiségeket, hol a pincébe, hol az emeleti helyiségekbe. Kezdve attól a szobától, a hol az agyagot készítik, végig addig, a hol a gyár készítményei vannak elhelyezve sorba. Közben a gyár mostani tulajdonosa, a fiatal Zsolnay magyarázza a gyárból kikerülő tárgyak kikészítési módját, a péppé gyúrást, az égetést, a mintázást, a festést, szóval mindazt, amiből a laikus gyorsan világos képet alkothat a porcellániparról. Egy másik nagyobb csoportban a mi földünk: Záray Károly dr. iparkamarai titkár segítette munkájában a gyár derék és szimpatikus gazdáját: Zsolnay Miklóst.

Még csak arról, hogy mily derék és kellemes uri ember a hatalmas gyár ura: Zsolnay Miklós. A legkedvesebb magyar szeretettel fogadta a vendégeit, kik husvét másodnapján, a délelőtt egyik órájában tekintették meg a gyártelepet. Mikor sorba körüljárták a műhelyeket, a gazdag raktárakat, a házigazda lakosztályába hívta a vendégeket. Gazdagon terített asztal mellett időztek még rövid ideig. A magyaros vendéglátásban Pécs város közönségével ugyan nem versenyzett, de együtt járt a magyar ipar egyik legkiválóbb munkása, a gazdag, de jóságos és egyszerű Zsolnay Miklós.

Igazán kár, hogy ebből a háromemeletes remek palotákkal büszkélkedő városból a világ csak Engelt, a rosszhírű fukszin-királyt ismerte. Pedig a város társadalmá tele van érdekes, rokonszenves alakokkal. Maga a város polgármestere, Majorossy Imre igen szíves, barátságos ember (olyan, a milyent az aradiaknak nehéz elképzelni) — jegyezte meg egyikünk az aradi vendégek közül.) Az ismerkedési estén végigjárta az óriási kerek asztalt, bemutatkozott minden egyes vendégnek, a legtöbbször barátságos beszédbe elegyedett és bizonyára óriási mulasztásnak tartotta volna, ha az »Ungvár és Vidék« kiadóhivatali főnökét, vagy tárcairó külmunkatársát kihagyta volna a sorból. Különben igen ötletes ember. Óriási derűtséget keltett, a mikor a banketten azt mondta a felköszöntőjében:

— Az újságíró mestersége igen kényes; folytonosan Scylla és Charibdis között lebeg, akárcsak a polgármesteré . . .

Az ünnepségeken részt vett az elődje: Aidinger János, a ki most országgyűlési képviselője Pécsnek. Eme német név mellett ő történelmi freskóra való, jóízű magyar alak; a nevét igazában Aidingernek kellene írni. Piros arcú, helyesre szoktatott bajuszu urambátyám. Az emlékezőtes pécsi puska por robbanás alkalmával több sebet kapott, de a nyomai egyáltalán nem látszanak se rajta, se a járásán. Különben a ház folyosójának egyik legkedveltebb alakja.

sonlitásokat és az ipari élnetelenségünket kizsákmányoló külföldi tucatos liferánsok pedig kénytelenek lesznek egy állomással tovább utazni Kelet felé.

Felette javára szolgál majd ez a szemléltető oktatás a magyar iparosoknak, mesterembereknek is, akikről fönnebb szólottunk, kik még hódolva a külföld otrombaságai, a fogyasztó közönség divatmajmolása előtt, utánzásaiakkal gyakran maguk is nagy izléstelenségbe esnek.

A pellengére állított külföldi formákat ugyan egy sem fogja már utánozni, a fogyasztó közönség az összehasonlítás látára pirulva fog megdöbbseni az általa előszeretettel kultivált külföldi selejtes izléstelenségektől s abban a homéri kacajban, mely az Iparművészeti Társulat kiállításán a nézők kebléből fakadni fog, abból támad az az éltető légkör, melyből a pangó magyar ipar fellendül, mert hiszen az ellentétkül kiállított tárgyak az Iparművészeti társulat kiállításának bezártával, még felkapottokká és divatosokká is lesznek.

Saját vermében kell legyőzni az el-fajult műizlésű publikumot!

Ápril tizenegyedikének ünnepe a főgimnáziumban.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1900. ápril 20.

A főgimnázium tanári kara és ifjusága ma tartotta az ápril tizenegyedik törvény szentesítés emlék-ünnepélyét. Félnyolc órakor szent mise volt, melynek végeztével az intézet nagytermébe vonultak, hol az ünnepélyt az ifjuság énekkara nyitotta meg Nágeli »Királydal«-ával. Utána Gebhardt József, VII. o. t. szavaltta el Petőfi »Magyarok Istene« című költeményét. A nap jelentőségét Nagy Benjamin dr. főgimnáziumi tanár méltatta a következő, szépen kidolgozott beszéddel:

»Nemzeti ünnepre gyűltünk egybe, kedves ifjak.

A 48-as időről emlékezünk meg és szívünk megdobbán, arcunk pirban ég, ha a nagy idők fenséges tusájára visszagondolunk.

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Vallomások.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

Irtá: Aldebaran.

Nagysád bizonyára ismeri a világtörténelemből ama görög ifjunak történetét, ki rókát lopott s köpenyege alá rejtette; a róka átrágtá a köpenyt s megette az ifju szívét. Ez a görög ifju oly konok volt, hogy inkább meghalt, mintsem elárulja, hogy rókát lopott.

Különös! Hány ifju lopott már azóta rókát s még sem került be a világtörténelembé!

Én még nem loptam rókát, de magam már voltam róka, (nem ettem szívet, hanem az enyémet ellopták, hogy megették-e, nem kutatom) óvatosan lépkedtem a frissen hullott hóban, azt hittem, hogy a nyomok állandóbbak a havnál; s nem is kellett várni, hogy eljőjön a tavasz, csak egy kis lenge szellőske támadt s elsöpörte a havat a nyomokkal együtt. A hó elolvadt s a víz elpárolgott, — biztos értesülésem van, hogy eső alakjában hullott egy szomjas beduin burnuszába. Mit csinált a beduin a vízzel? Hallom a választ: Nem tudom.

A márciusi napok mikor egy nemzet tombol öremében, ötven év után is lázba ejtik az ifju és öreg szívét. És április 11.-e a szentesítés ünnepe, mikor a király meghallgatta hű népe jogos óhaját, minden igaz magyar szemében örökre szék kegyeletes nap marad. A felség sanctiójával új rend lép a haldokló régi helyébe és egyszerre beteljesült mindaz miről népünk sokáig csak titokban álmódott. Hiszen az új eszmék nem a pillanat hirtelen szülőttei, azok már egy-két század óta Európá-szerte az idők méhében vajudtak.

Nálunk e század kezdetén a sűrűn egybehitt rendi gyűlések megújítják az örökös katonatorzást, a szünetlen adómegajánlást, »igavonó« népünk felsőhajt súlyos terhe alatt a sajtó nyögi a censura nyögét, — mindenki gyűlöli a jogtipró bécsi kormányt. Megkondul a halálharang az idejét mult középkori intézmények felett, megsörrennek a láncok és megjelennek a költők, írók a kitörő mozgalom első kürtösei az újkor derengő hajnalán.

A költők a kor gyengéire mutatnak:

»A tehetetlen kor jött el, puhaságra serényebb
Gyermekek álltak elő az erősebb jámbor apáktól . . .«

és az ősi nagyság lelkesítő képeivel izgatva
népünkhöz fordulnak:

» . . . Oh hon! meghallasz-e engem?
Nagyratörő tehetős fiáról hallgatnak-e szómra.«

Majd hazafias lelkesedéssel nekibuzdulva a jövőben biznak, majd a harag viharaiban törnek ki, vagy keserű melancholiába borulva öntik ki bánatos lelküket. Vörösmarty ajakán zendül meg a »Szózat«, az új Magyarország-nak reményt hirdető Hymnusza:

»Még jönni kell, még jönni fog
Egy jobb kor, mely után
Buzgó imádság epedez
Százerek ajakán.«

Végre a 25-től kezdődő reformgyűlésekben teljesül a költők és a népek óhaja. A felébresztett, összetoborzott nemzeti erő alkotni, győzni akar. Nagy emberek kelnek versenyre nem hírért, nem jutalomért, nem dicőségért, hanem áldozatban a hazáért. A vezért a mozgalomhoz a szelid ég adja Arany János szavai szerint:

»Széchenyit küldé végtelen mulasztja,
E holt tetembe érő szív gyanánt.«

Hogy tetszik Nagysádnak ez a mondat: nem tudom. — Nincs benne alany, ha csak az utolsó betűt, az m-et nem vesszük alany-nak. De sok bajom volt már evvel a betűvel, illetőleg a vele kezdődő nevek tulajdonsaival.

Tehát róka voltam. Hogy van jogom magam rókának nevezni, az kétségtelen. Tudjuk, hogy N. Károly felvette a római császári címet, II. Endre a jeruzsálemi király címet, Napoleon megtette magát császárnak, Turgenjev elnevezte magát ötödik keréknek. Ha Nagysád végig sétál az utcán s körültekint, fog látni udvari pecsétviaszgyárost, udvari bolondot, udvari kórházat udvari elmebeteg számárá. Ez mind cím, pedig a cím mellékes! Mennyire mellékes, bizonyítja Szent-Ágoston, ki szintén irt »Vallomások«-at, továbbá Rousseau, ki »Vallomásai«-ban önmagát a legocsmányabb dolgokkal vádolja, hogy másokat az igazságnak annál nagyobb látszatával rágalmazhasson; de Heine szerint sokkal bárgyubb és otrombább volt, hogy sem mindazt megtehetette volna, a mivel magát vádolja. Heine is irt »Vallomások«-at, melyekben mindent, a mit századok a szentség és kegyelet tárgyává tettek, kigunyol. Még másokat is (igy Staël asszonyt is) sorolhatnék itt fel, kik irtak vallomásokot, de ha el akarná azokat olvasni, akkor a szerzők nevén kívül a lakásukat is pontosan meg kellene jelölnöm, hogy maguktól a szerzőktől kérhessen tiszteletpéldányt,

És jó husz éven át megőrzi vezéri tisztét előbb izgató, lázas, majd mérséklő munkájával. Könyvei: »Hitel«, »Világ«, »Stadium« szétterjesztik az új eszméket és evvel a hatalmas áradat, a Szajna partján vértől habzott, véres salakjától megtisztulva eljutott hazánkba is. Széchenyi békésen, óvatosan, titáni erővel dolgozik, mikor a vele egy célért küzdő, de szenvedélyesebb Kossuth hangja »Veletek és általatok, nélkületek, sőt ellenetek« megdöbbsenti, kétségbeeszi őt. Epedő kebellet, kimondhatatlan lelki küzdelmek közepette ostromolja »Kelet népé«-ben Kossuth irányát, melyben a »forradalmi véres fonál« végighuzódását látja. Beteges lelki tusájában mindig forradalomtól fél és Naplójában a bekövetkező szerencsétlenségeket önmagát is okozza. »Törjék akkor — ugymond — velőmet ketté, érje nevémet átok, legyen rajta az utálat bélyege, szél hordja el por gyanánt halandó részemet, legyen sorsom a megsemmisülés.«

De sem a várt küzdelem, sem a rettegett bukás — legalább egyelőre nem következett be. A nép hite szerint Isten maga adta meg a jelt, mikor fog ütni a szabadulás órája. A februári forradalmak hírére Pest utcái megmozdulnak, a lázban égő kedélyek a márciusi napokban az emberi jogokat követelik. De nálunk nem történt úgy, mint az idegenben; az egyenlőség, szabadság, testvériség jelszavait véroztatás nélkül hangoztatják és lázas kedvvel Petőfivel együtt döngik a vérpezslítő »Talpra magyar« gyújtó refrainjét:

»A magyarok Istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk.«

Itt nem törnek a királyoknak égből kapott hatalma ellen, csak a német kormány főleg Metternich bukásán örvendenek, azért éneklük a színházban »Hunyadi László ből oly tomboló lelkesedéssel:

»Meghalt a cselszövő,
Legyőzve a viszály,
Éljen soká a hon,
Éljen a király.«

Nálunk nem döntenek meg a törvényes rendet, hanem nemzeti kokárdával mellükön, lobogó zászlók alatt a pozsonyi diéta elé vonulnak, hogy a márciusi 12 pont alapján a legforróbb és már sokáig tárgyalt reformok alkotását sürgezzék. — Az országgyűlés 31 cikkben terjeszti a Felső elé a nemzet jogos

mert a könyvkiadók a többi már rég eladták súly és mérték szerint.

Mint látja, tehát a cím mellékes és én még mindig nem mondtam meg, miért voltam róka. De a legjobb akarattal sem tudtam megmondani. Teitem azért, mert így tanultam azt a világtörténelemben és a felet felsorolt »Vallomások«-ban. Láttam, hogy minden ember egy-egy aschanti fejedelem, kinek az volt legfelső óhaja, hogy Bowditsch, angol követ őt fehérnek fesse le.

Nem hiszi, hogy a kikeről eddig hallott, olvasott, a kikeről látott a tánciskolában és azonkívül, szintén más színen szeretnének a közönség szemében látszani, mint a milyennel a sors őket bemázolta? Ha el hiszi, jó; ha nem, elég csapás rám, nem bizonyítottam. De elhíheti nekem, ki néha a Mont-Blanc-kal egyidősnek érzem magam s átéltem a világtragédiát, ki harcoltam a marathoni síkságon, részt vettem a trójai háboruban, bolondultam Plato predikációiért, kullogtam a zsidók közt a pusztában, nyakig voltam a teutonok vérfürdőivel s Luther logaritmusaival, a népvándorlást végignéztem a hetivásáron s láttam a francia forradalmat a színházban . . . Szóval öreg vagyok s a cím mellékes, fő az, hogy tudjam, mi vagyok s arról vallomást tegyek. Megmértem tehát magamat és kiszámítottam, hogy 48 kgr. oxigén,

óhajat, melyek között a főbbek: a jobbágy-ság felszabadítása, törvény előtt való egyenlőség, közös teherviselés, sajtószabadság, népképviselői nyugvó országgyűlés, felelős miniszterium, Erdélynek az anyaországgal való egyesítése. E nagy vívmányok láttára Széchenyi, a hangyamunkás is leborul a bátrabb Kossuth szelleme előtt és mikor a király április 11-én megjelenik a pozsonyi primási palotában és szentesíti Széchenyi, Kossuth s a szabadsáért küzdők tündérméltait, akkor a nemzet ujjong örömeiben és a szabadság napját üdvözölve még a parasztkunyhókban is felhangzik a dal:

»A legelső szabad tavasz virágozik,
A szabad föld legelőszőr most ázik;
Szabad ország, szabad ember, óh mi szép,
Mint a magyar, félvilágon nincs oly nép.«

De fájdalom — a nemzetiségek felbujtása és a gonosz intrikák következtében — a lelkesedés zajába csakhamar belehangzik a puskaropogás, az ágyudőrej. A szabadság fejlődő virága honfivérben fűdözteti meg gyöngéd szirmait, Széchenyit tragikuma a döblingi tébolydába, majd öngyilkosságba űzi, Kossuth előbb bujdosó, utóbb száműzött lesz. . . csakhamar rabok fohásza, vértanúk sóhaja, kibujdosók zokogása vegyül a szellő susogása közé. Ujra érezzük, mit Kossuth mondott: »Rajtuk egy fojtó gőznek nehéz átka ül, a bécsi rendszer csontkamrájából sorvasztó szél fú reánk, mely idegeinket megdermeszti s lelkünk röptére zsiabasztólóg hat.«

Hagyjuk azonban e szomorú képeket, hisz kiderül a félreértés, Deák husvéti cikke megtermi a szabadság feltámadását, létrejön a kiegyezés. Király és nemzet kezét fog és azóta a 48-as vívmányoknak egyaránt örül a nemzet apraja-nagyja, és »a legelső magyar ember« a király. Azért ma, mikor a 48-as időkről emlékezünk és a szentesítés elragadó ünnepére visszagondolunk, tanuljatok — kedves ifjak — hazaszeretetet, tettekre kész lelkesedést a nagy idők nagy embereitől, mert »az ő munkájok férfi munka volt.« — Csüngjetez szeretettel népünk jóságos atyján, a koronás királyon és miként az ősek tették a kivivott diadal örömmámorában, egyesítve a hazaszeretetet a királytisztelettel, lelkesülten hangoztassátok:

»Éljen soká a hon,
Éljen a király!«

6 kgr. hidrogén, 5 kgr. carbon, 2 kgr. calcium, néhány gramm fosfor, sulfur stb.

Tudom, hogy ha nyakamat szegem Tirol bércein, a következő farsang jogászbálján mint carbon fogok égni a villamos lámpában, mint hydrooxigént árul a cukrász a vizes pohárban s az az édesség, a mit elkölt egy adag belőlem mint carbohydrát. Hiszi-e vagy sem, az nem változtatja meg ez állításaimat, így tanítja ezt a magas fizika. Én sem hittem, hogy csak ennyi vagyok, nem akartam hinni. Ugy látom, hogy róka voltam, ki tanulmányutra indult s beleestem a verembe. Most is benne ülök s gondolkodom, miért is akartam nem az lenni, a mi vagyok. S azt mondták rám, hogy világtájdalmas vagyok. Pedig dehogy, hisz nem okozok mást saját boldogtalanságomért! Vagy ha világtájdalmas vagyok, ugy mióta elhangzott a »legyen«, az volt és most is az az egész emberiség.

Az egész verem, a melybe estem, oly mély, hogy belőle az égnék csak igen kis részét látom s fölötte csak két csillag vonul el. A többi csillagot nem látom, azt a kettőt is igen ritkán. Pécsnek átkozott rossz az időjárása, sok felhő jár az égen. S ha derült az ég, gyakran én téveszttem el az időpontot, mikor láthatók volnának. Oly elhagyottnak s magánosnak érzem magam s menekülök a világtól, nincs is rá szükségem, hisz szívemben egész világ van.

Türelmetlenül várom az időt, mikor ismét megjelen az a két csillag az égen. Olyan

Az ünnepi beszéd után az ifjuság a »Szózat«-ot énekelte. Majd Frank Rikárd VII. o. t. adta elő Arany Jánosnak »Rodostói temető« c. költeményét. Befejezésül a »Himnusz«-t énekelte az ifjuság.

Pécsi emlékek.

— Aradiakrólunk. —

Pécs, 1900. április 20.

Az újságírók és lapkiadóknak Pécsen husvétkor tartott kongresszusáról az »Arad és Vidék«-ben olvassuk az alábbi kedves visszaemlékezéseket:

Nem akarom az újságírók ünnepnapja alkalmából a Dunántúl érdekes, szép, magyarszívű fővárosát felfedezni, csak néhány megkapó utiképet mutatok a vázlatkönyvemből. Kérdezik mindjárt: *milyenek a lányok, asszonyok? Meseszépeket láttam a korzón, nem is egyet, nem is kettőt* Elegánsak, mint a Worth-divatalbum figurái, kecsesek és bájosak, akár csak az aradi nők. Semmivel sem árulják el a vidéket, csak a gyönyörűen zengő szinmagyar beszédük, őszinte vendégszeretetük vall rá a »nemzetes asszonyoknak« veszendő típusára.

Nem gondolnám, hogy a klavirozó elefánt ritkább valami volna, mint az udvarias rendőr. Az első példányokat Pécsen láttam. Szinte túlfigyelmesek, meglepő tisztességtudást mutatnak ott. Keskeny hegyszakadék visz föl a Tettyére. Panorámába való svájci tájkép ez. Ezer meg ezer ember tolong gyalogszerrel a Mecsek bordái körül s a nagy embersokaságban valóságos kocsilánc mozog egyre. És még sincs semmi baj. Ahol a toporzékoló lovak embersővényt érnek, hirtelen odaugrik egy rendőr, udvariasan csákJához emeli kezét s néhány puszta szives szóval utat nyit.

Főlétes látvány ez itt. Alkonyodik. A hegy ormán mintha vérpatak folyna. Lenn a völgyben mozgó virágoskert. Tarka pruszlikos parasztemenyecskék, pántlikás haju lányok, divatos tavaszi kalapok, szecessziós színű felöltők, sujtásos dolmányok. A vig muzsika egymásnak feleselget a vendéglők zsutolt, tarka terraszáról.

A mecsekalji metropolisz egyik leghatalmasabb iparága, mely sok esztendő óta szerzi

lassan mulik az idő, megszeretném korbácsolni a nap tüzes lovait, hogy gyorsabban száguldjanak s megpergetni a föld tengelyét, hogy ez a lomha planeta örültem keringjen a mindenségben. Nincs nyugtom, órák hosszat már hónapokon át, folyton járok-kelek börtönömben. A verem közepén ül Amor s nem hagy egy percig pihennem; a folytonos rázkódás mintha szétvetné testemet, a halálos fáradtság elvette eszemet és mégis bolyonganom kell tovább, egyre tovább, miközben minden lépésnél kárörvendő kacagás kísér. Nevetségessé váltam magam előtt, hogy vehetném rossz néven, ha mások is nevetnek rajtam. Ha oly szivettépően szomorú nem volna, bizony Isten, nevetni kellene rajta. De azért ne nevéssen. A szerelemnek egy ellensége van: a nevetségesség; ha ezt legyőzi, akkor hasonló a tragikumhoz: fenséges . . .

Most hát gondolhatja, mért neveztem magam rókának. Mert lehettem volna holdvilágnál virrasztó holló; csillagimádó, ki viharos tengeren evez, szomjhalállal küzdő beduin, cserebogár, mely kegyetlen tövisen vergődik satöbbi.

S majd ha nem lélekzom többé, utereim csendesek lesznek s szívem megszűn dobogni, akkor bedől az a verem s maga alá temet. Majd eljön a dühöngő számam gyilkos szele, elsodorja a futó homokot, mely takar, fehérítő csontjaimra reaszáll az éji madár, hogy elénekelje:

» . . kinek szívet adott, megverte az Isten.«

a becsülést és elismerést a magyar iparnak, a fazekas ipar. Egyszerű, szegény és törekvő iparos ember, egy hegyi uton lévő kicsiny műhely nagyszerű mestere, Zsolnay Vilmos volt az, a ki oly nagy lendületet adott ez iparnak. Felsőszázaddal ezelőtt még tíz krajcáros durva fogású csuprokat, amolyan szegény embereknek valót formáztak ki ott kis tudású fazekas segédek, ma pedig, sokszor ugyanolyan agyagból a legszebb, végtelenül izléses porcellánedények, majolika és terakotta dísz tárgyak mennek szerte a világba — ugyancsak Zsolnay műhelyéből.

A tíz esztendő sora nagy változásokat idézett ám elő iparban, izlésben, közönségben, szükségletben egyaránt. A szűk fazekas-műhelyből Zsolnay Vilmos csendes akarata, acél szorgalma és a vásárlók becsülése hatalmas gyártelepet teremtett, nem messze Pécs város középpontjától. Egész városrész a Zsolnay-gyár; körülötte laknak a telep munkásai, ezren meg ezren, kik mindannyian szeretettel és hálával gondolnak a gyár megalapítójáról, a minap elhunyt öreg Zsolnayról.

Rövid a látogatás ideje s a házigazda kedves vezetésével a műhelybe lépünk. Ötven percig jártuk ezeket a helyiségeket, hol a pincébe, hol az emeleti helyiségekbe. Kezdve attól a szobától, a hol az agyagot készítik, végig addig, a hol a gyár készítményei vannak elhelyezve sorba. Közben a gyár mostani tulajdonosa, a fiatal Zsolnay magyarázza a gyárból kikerülő tárgyak kikészítési módját, a péppé gyúrást, az égetést, a mintázást, a festést, szóval mindazt, amiből a laikus gyorsan világos képet alkothat a porcellániparról. Egy másik nagyobb csoportban a mi földünk: Záray Károly dr. iparkamarai titkár segítette munkájában a gyár derék és szimpatikus gazdáját: Zsolnay Miklóst.

Még csak arról, hogy mily derék és kellemes uri ember a hatalmas gyár ura: Zsolnay Miklós. A legkedvesebb magyar szeretettel fogadta a vendégeit, kik husvét másodnapján, a délelőtt egyik órájában tekintették meg a gyártelepet. Mikor sorba körüljárták a műhelyeket, a gazdag raktárakat, a házigazda lakosztályába hívta a vendégeket. Gazdagon terített asztal mellett időztek még rövid ideig. A magyaros vendéglátásban Pécs város közönségével ugyan nem versenyzett, de együtt járt a magyar ipar egyik legkiválóbb munkása, a gazdag, de jóságos és egyszerű Zsolnay Miklós.

Igazán kár, hogy ebből a háromemeletes remek palotákkal büszkélkedő városból a világ csak Engelt, a rosszhírű fukszin-királyt ismerte. Pedig a város társadalmá tele van érdekes, rokonszenves alakokkal. Maga a város polgármestere, Majorossy Imre igen szíves, barátságos ember (olyan, a milyent az aradiaknak nehéz elképzelni — jegyezte meg egyikünk az aradi vendégek közül.) Az ismerkedési estén végigjárta az óriási kerek asztalt, bemutatkozott minden egyes vendégnek, a legtöbbször barátságos beszédbe elegyedett és bizonyára óriási mulasztásnak tartotta volna, ha az »Ungvár és Vidék« kiadót hivatali főnökét, vagy tárcairó külmunkatársát kihagyta volna a sorból. Különben igen ötletes ember. Óriási derűtséget keltett, a mikor a banketten azt mondta a felköszöntőjében:

— Az újságíró mestersége igen kényes; folytonosan Scylla és Charibdis között lebeg, akárcsak a polgármesteré . . .

Az ünnepségeken részt vett az elődje: Aidinger János, a ki most országgyűlési képviselője Pécsnek. Eme német név mellett ő történelmi freskóra való, jóízű magyar alak; a nevét igazában Aidingernek kellene írni. Piros arcú, helyesre szoktatott bajszu urambátyám. Az emlékezetes pécsi puska-robbanás alkalmával több sebet kapott, de a nyomai egyáltalán nem látszanak se rajta, se a járásán. Különben a ház folyosójának egyik legkedveltebb alakja.

Vele együtt ünnepelte a sajtót *Kardoss Kálmán*, Pécs város és baranyamegye volt főispánja. (A mostani főispán *Fejérváry Imre* báró, a honvédelmi miniszter fia külföldön van és udvarias levélben mentette ki magát.) Most ő is a Ház tagja; az ülészak elején alelnöke volt a Háznak, de az obstrukció idején az ő szelid természete nem bírta ki a Ház viharait, lemondott és azóta csöndes tagja a parlamentnek. Igen kedves, ezüstösszakállú öreg ur, a kit egész Baranya valósággal bálványoz.

Kivülök mód fölött rászolgált a vendégek elismerésére *Vaszary Gyula*, a főkapitány. Nagy barátja a pécsi sajtónak s a gyűlés alkalmával kiadta parancsbar a rendőreinek, hogy az újságíróknak szabad éjjeli botrányt csinálni. Hogy azonban mégse lehessen, — ő maga egész éjjel a mulatókkal volt s elkísérte őket, a míg csak egy kitarított. Ez aztán »tapéntat«

*

Este *Littke* vendégei voltak az újságírók. Miután megtekintették a pezsgőgyár nagyszabású berendezését, az előzőeken házigazda és családja vendégül hívta meg a társaságot. A »Hoffmann meséi«-nek első jeleete elevenedett meg a gyár hatalmas kőfalaktól gyűrűzött komor udvarán. A háttérben emeletes nagyságu, hétszáz akós óriási hordó, körülötte százegynéhány vidám mulatozó. A vendégeket maga a háziasszony, két gyönyörű menyecske: a menyei és *Dávid Ilonka* kisasszony, *Baranyának* egyik legszebb lánya szolgálta ki teledhetetlen kedvességgel. A szíves, magyaros vendéglátást *Vérsi József* köszönte meg, aki a *Littke*-családra mondott áldomásában felemlítette, hogy mikor a világ legnagyobb igényű nemzeté, az angol is meg tudja szeretni a *Littke*-pezsgőt, ez fokozott intés arra, hogy a magyar közönség szakítson végre a *külföldi ipar* csunya és gazdaságilag végzetes bálványimádásával. Pompásan felelt erre a beszédre *Littke József*, aki mintaképe az európai műveltségű, széles látókörű, gazdag tudású magyar gyárosnak. Lendületes, meglepő szónoki készséggel elmondott válaszában meleg fajszeretettel vette védelmébe a még mindig küzködő magyar ipart és kereskedelmet. Nagy vagyona, vezérszerepe révén az ottani társadalomban s mint a kereskedelmi és iparkamara elnöke hathatósan munkálkodhat is nemes törekvése megvalósításán.

Hirek.

Pécs, 1900. április 20.

Husvételi tojások.

A nagy hét egyik napján erős kopogás riasztott föl magányomban.

— Szabad! — kiáltottam oly erős hangon, mint egy búr tábornok.

Az engedelmre belépett egy magas uri ember és szürke cilinderét kezében tartva, meghajtotta magát és bemutatkozott:

— Nevem *Ninch Pens de Vót*, *Nicaragua* állam nagykövete vagyok.

Ez a megtiszteltetés annyira megdöbbenett, hogy siettem én is bemutatkozni.

— *Pénzkery de Pénznemady Gábor* vagyok, nyugalmazott Nagy Mogul és Észak Csillaga.

Miután ilykép megismerkedtünk, a követ ur leereszkedőleg töltött a cognacomból és a pohárkát egy elegáns és merész ivben ajkához emelte. A cognac úgy eltűnt, mintha soha a pohárban nem is lett volna.

E bevezetés után a nagykövet beszélni kezdett.

És most rátérek látogatásom tulajdonképeni céljára.

— Figyelemmel hallgatom uram.

— Mint ön előtt is tudvalevő, a világon most a legkeresettebb cikk a tojás.

— Ugy van.

— Erre gondolva, az az eszme ragadta

meg agyamat. vajjom nem lehetne-e ebből a tojásból óriási üzleti tőkét kovácsolni?

— Kovácsolni tojásból?

Az eszme a nagykövet ur előtt is merészen tetszhetett, mert sietett azt egy pohár cognaccal leöblíteni.

— Nos igen — folytatta *Ninch Pens de Vót* — én azt hiszem, hogy egy ügyesen kihasznált tojásmanőver világhírnevet, milliókat biztosítana nekünk! Milliókat uram!

— És van önnek valami terve erre nézve?

— Nincs és éppen ezért jöttem önhöz, hogy a felől gondolkozzunk.

Elkezdünk tehát gondolkozni, miközben a nagykövet ur sűrű egymásutánban öntögette magába a cognacomat.

Végre rövid töprengés után homlokomra ütve fölkiáltott.

— Hopp! Megvan!

— Micsoda?

— *Kolumbus* tojása.

— Nos?

— Az én tervem az, hogy az egész világot megtojástalaníttathassuk.

Miután gyöngyöző homlokát megtörültem, folytatta.

— Ön hallotta hírét az amerikai *Leiternek*, a nagy gabonakirálynak, a ki az egész világ gabonáját össze akarja vásárolni, hogy így aztán senki mástól ne vásárolhassanak, csak tőle. Nekünk is össze kell vásárolnunk az összes tojásokat, hogy husvétra máshol tojás ne legyen kapható, csak nálunk. Nos mit szól ön mindezeknek?

— Hm, hm . . .

— Miután ön tervemet helyesli, legyen szíves nekem a tojásbevásárláshoz szükséges csekély ötvenezer pezettát, vagy ha jobban tetszik, ötezer forintot, avagy tizezer koronát előlegezni.

Erre én *Ninch Pens de Vót* urat, *Nicaragua* állam nagykövetét pillanatnyi habozás után gyorsan, de biztosan kilöktem az ajtón. A rövid, de velős diplomáciai tárgyalás ezzel végetért.

n.

Napirend 1900. április 21-én.

Naptár: szombat, ápr. 21. Róm. kath.: Anzelm. — Prot.: Adolár. Görög-kel.: (április 8.) Nagyszombat. — Zsidó: Nisan 22. — Nap két 5 óra 3 perckor; nyugszik 6 óra 56 perckor. — Hold két reggel 5 óra 10 perckor; nyugszik este 8 óra 13 perckor.

Időjárás. A központi meteorologiai intézet jelzése szerint: enyhe, száraz idő várható.

A Pécsi *Dalárda* közgyűlése este 8 órakor.

— (Reálistáink megérkeztek.)

Reálistáink s a hozzájuk csatlakozott uti társaság Rómából ma reggel a negyed 6 órai vonattal minden baj nélkül megérkeztek városunkba, melyet még a nagyhét előtt hagytak el. Az utazási program minden pontját végigélve, a mai napot ugyszólván valamennyien a nyugvásnak szentelték, mert a hosszú ut bizony kifárasztotta mindegyiket.

— (Sorozások.) Hétfőn, f. hó 23-án reggeli 8 órakor kezdődik Pécsen a Scholzféle sörházban a sorozás, mely alkalommal a pécsi járás hadkötelesei kerülnek sorozás alá. Huszonharmadikán P.-Bogád, Pellérd, Garé, Szalánta és Hosszubetény, 24-én pedig Patacs, Egerágh, Rác-Petre és Somogy község legényei kerülnek a mérték alá. A sorozás *Seeh* Karoly polgári elnökleite alatt történik.

— (A földművelésügyi miniszter ajándéka.) A m. kir. földművelésügyi miniszter a hosszubetényi olvasókörieknek egy körülbelül 200—300 kötetből álló népkönyvtárt adományozott.

— (Térzene.) A cs. és kir. 52-ik gyalogezreg zenekara vasárnap, folyó hó

22-én, térzenét tart délelőtt feltizenkét óra-

kor a Széchenyi-téren a következő műsorral:

1. „Kurucfurfang“, induló; *Bokor* Józseftől.

2. Nyitány *Reissiger* „Jelya“ című operájából.

3. „Schleicher-keringő“, *Fichtelbergertől*.

4. Sextett *Szwetana* „Eladott menyasszony“ című operájából.

5. „A cigányindó“, *lengyelke Gannetől*.

6. „Olasz takarodó“, induló, *Dreschertől*.

— (Eljegyzés.) *Seiden* József erdélyi

földbirtokos eljegyezte *Schlesinger* Arankát

Schlesinger Lajos leányát, Pécsről

— (A baranyavármegyei gazdasági egyesület)

az idén Pécsen rendezendő díjazással egybekötött állatvásár és kiállítás tárgyában tegnap délután 4 órakor a vármegye-háza közgyűlési termében ülést tartott, melyen *Ország* Lajos egyesületi elnök

elnökleite alatt *Vörös* Mihály titkár, ifj. *Driesz*

Lajos, id. *Driesz* Lajos, *Mándi* Samu, *Hegedüs*

Imre, *Egry* József, *Komáromy* Tivadar, *Klein*

Lajos, *Jakably* Zoltán és *Keller* István egyesületi tagok jelentek meg. Az ülés elhatározta,

hogy az állatkiállítást f. évi május hó 20-án tartja meg Pécsen a budaikülvárosi vasártéren

s állatdíjazásokra a következő díjakat szabta ki:

tenyészbikákra: első díj 150 korona, második díj: 100 korona. — *Szarvasmarhákra*,

üsző borjúk és magyar fajtehenekre: az első díj 100 korona, azonkívül kitűzetett még három 80 koronás második és három 40 koronás harmadik díj. *Ország* Lajos egyesületi elnök a napokban Budapestre utazik, hogy ott az ott időző baranyamegyei országgyűlési képviselőkkel tisztelegjen *Darányi* Ignác földmívelésügyi miniszternél, kit személyesen óhajtanak a kiállításra meghívni. Az ülés esti hat órakor ért véget.

— (Árviz.) *Tormay* Károly alispán

ma reggel tért vissza Mohácsról, ahol az ottani margitta-szigeti árvédelmi munkalátok ellenőrzése végett nagy szombat óta időzött.

Mohácsnai — mint megnyugtatóssal értesülünk — a Duna már két napja apad is így hacsak valamely rendkívüli körülmény közbe nem jön, elmondhatjuk, hogy Mohács az árvizveszedelmen túl van. Annál aggasztóbbak azonban az egyéb helyekről érkező tudósítások. Így: Eszékről írják, hogy ott a Duna már kilépett medréről és az alsó városrészt elöntötte. Az ár nagy kárt okozott különösen a fakereskedőknek, kiknek ölbe rakott tüzelfűt mind elhordta. A szomszédos Drávát is megdagasztotta az utóbbi napok esőzése s a Duna magas állása visszaszorítja vizét, minek következtében a Dráva-menti vidék, nevezetesen Kis-Dárda teljesen víz alá került. *Vukovár*, *Illok*, *Karlócán* is kisebb-nagyobb kárt okozott az árviz. Most *Zimony* városát és környékét fenyegeti a árviz veszedelme, mert *Zimony* és *Belgrád* alatt összegyűlemlő *Tisza*, *Dráva* és *Száva* vize nem folyhat le olyan gyorsan a Duna szűk szorosán, a *Kazánon* keresztül. A Duna *Zimonytól* egész *Pancsovaig* elöntötte az összes szigeteket s a part mentén fekvő *Borcsa* községet is, melynek lakosai *Zimonyba* menekültek. Valóságos tenger képét nyújtja a Duna *Zimonynál*. A megnövekedett *Száva* is sok kárt okozott a magyar és szerb partokon. Az árvizveszedelem hihetőleg egy-két nap múlva el fog mulni.

— (Jelentés a vizről.) A főmérnöki hivatal a *Tettye* forrás vizállásáról ma a következőket jelenti: A vitzartók tele vannak; a *tettyei* forrás vízszolgáltató képessége f. hó 14-én reggel 7870 köbméter.

— (Aranylakodalom.) *Neubauer* Keresztély és neje, szászvári lakosok, tegnap gyermekeik, unokáik és rokonaik kíséretében

50 éves egybekelésüknek tiszteletére ünnepélyes szent misét mondattak. Az isteni tisztelet után a boldog pár a jelenvoltakat mind szívélyesen meghívta házához és megvendégtelték őket.

— **(A pálinka.)** Tegnap este a Majláth-téren *Pinterics* József ismert piaci állnokot a nagy mértékben élvezett pálinka leverte a lábáról, úgy, hogy be kellett vinni a köz-kórházba. — *Blum* Józsefné pedig a szigeti-országúton terült el tegnap este, szintén a pálinktól leverve a lábairól. Őt is bevitték a köz-kórházba, hogy kialudja a pálinka okozta mámort.

— **(Éretlen tréfa.)** Könnyen végzetessé válható balesetet okozhatott volna a napokban Szabolcsan egy ottani ember éretlen tréfája. *Zengei* Ferenc szabolcsi szikvizgyáros a napokban homokfutóján kocsizott végig az utcán, midőn *Grosz* Lajos odavaló lakos hirtelen a kocsi mellé ugrott s égő rakétát dobott a lovak lábai elé. A lovak ettől annyira megijedtek, hogy megugorva, elragadták a kocsit s sok időbe került, míg a bakon ülő gazdának sikerült a megvadult állatokat megfékezni. Így szerencsére csupán egy kereke törött el a kocsinak, de az éretlen tréfálkozót mindamellettt feljelentették a hatóságnál.

— **(Letartóztatott csavargó.)** A bonyhádi országúton a napokban a hatóság emberei egy 20—21 évesnek látszó fiatalemberrel találkoztak, kit igazolásra szólítottak fel, de a szerencsétlen legény nem tudta magát igazolni, mert hülye, még pedig oly mérvben, hogy nevét sem tudja bemondani. A legényt most Bonyhádon tartják mindaddig, míg sikerül valami uton-módon illetőségét és kilétét megtudni.

— **(Szerencsétlenség a kaptafagyárban.)** Ma délelőtt tizenegy órakor végzetes szerencsétlenség történt a Spitzer-féle kigyó-utcai kaptafagyárban. Egy fiatal, husz éves munkaleány lett saját vigyázatlanságának az áldozata. *Óhlmájer* Erzsébetnek hívják a szerencsétlenüljárt leányt, aki a kaptafagyárban a tisztítógép mellett dolgozott. A dolgozóasztal és a gép tengelye közti szűk bejáron át a falhoz akart férközni, mikor a gép hengere elkapta a ruháját és bal lába a henger alá került. Rémült segélykiáltásaira a gépet rögtön megállították s kiszabadították a leányt kinos helyzetéből. A rendőrség részéről *Schultz* Ferenc rendőrkapitány és *Tolnai* Vilmos dr. tisztí orvos kísérték a helyszínére s az orvos megállapította, hogy a szerencsétlen leánynak bal lába combcsontját törte el a gép hengere. A szerencsétlen leányt, a kinek szülei az István utca 16. szám alatt laknak, ápolás végett a köz-kórházba szállították. Ha valami végzetes fordulat közbe nem jön, orvosi vélemény szerint hat hét alatt felgyógyul sérüléséből, bár nincs kizárva, hogy sánta marad s egész életére nyomorultja lesz a végzetes szerencsétlenségnek.

— **(Rosszul lett a vonaton.)** Tegnap este Valpóról vonaton jött egy asszony két gyermekével Pécsre. *Szamácz* Marinak hívják az asszonyt, ki tizenhárom és öt éves gyermekeivel Fiuméba akart utazni. Azonban a vonaton egyszerre rosszul lett s rosszullette Pécshez közel annyira fokozódott, hogy itt a vasuti állomáson le kellett szállítani. A vasuti állomásról értesítették a rosszul lett asszony felől a rendőrséget s nyomban intézkedett is a hatóság, hogy a szegény asszony orvosi segélyt kapjon. S azután ápolás végett beszállították a városi köz-kórházba s

ha majd jobban lesz, akkor utazhatik tovább. Két kis gyermekét egyelőre az árvaházban helyezték el, hogy anyjuk nélkül ne kelljen nekik a Fiuméba való utat egyedül megtenniük.

— **(Hivek a papjuk ellen.)** A Hetes, Kaposmérő és Szomajom, somogyi községek református hiveinek lelkésze, *Gaál* Gyula, már előregedvén, kíségetőül *Somogyi* József segédlelkészt nyerte maga mellé. A segédlelkész azután csakhamar kedvelt szónoka lett a hiveknek, kik azt szerették volna, ha öreg papjuk teljesen nyugalomba vonul és a segédlelkész lesz a papjuk. Somogyi a husvétii ünnepek alatt Hetesen prédikált s a hivek a megható prédikáció után kocsikra ültek s bevonultak Kaposvárra *Csertán* Márton ottani lelkészhez, hogy az eszközölje ki, miszerint Somogyi legyen a lelkészük. — *Csertán* Hedrahelyre, az espereshez utasította őket. Ide is elmentek, de *Körmendy* József esperestől tagadó választ nyertek. Ezért azután a masnapi istentiszteleten, mikor az öreg lelkész akart nekik prédikálni, Somogyi nevét hangoztatták, hogy az prédikáljon és kivonultak a templomból, melyet a lelkész bezárított. Erre a templom előtt hallgatták meg Somogyi prédikációját s azóta méginkább a mellett vannak, hogy öreg papjuk nyugalomba menjen és a fiatal káplán legyen a lelkészük.

— **(Tolonc-uton.)** Tegnap este mesze vidékről hoztak egy toloncot a rendőrségre. Marburgból toloncolták haza s a neve *Leszk* Ferenc. Munka nélkül volt a távol vidéken s mivel nem birt megélni s annyi pénze se volt, a mennyin haza jöhetett, hát hivatalos uton küldték haza. Itthon azután boldoguljon, ha tud!

— **(Gimnázistáink itthon.)** A helybeli főgimnázium azon tizenkét növendéke, kik *Gyikos* Péter és *Zalay* Mihály tanárok vezetése alatt a husvétii szünetek alatt bejárták Napolyt és Rómát, a tegnap esti gyorsvonattal szerencsésen megérkeztek. A hosszú utat fáradalmait kipihenvén, ők is megkezdik a munkát, a tanulást.

— **(Zenés mise.)** Mint már említettük, a zenés misek fáradhatatlan rendezősege vasárnap d. e. 11 órakor a lyceumi templomban újra élvezetet fog nyújtani a nagyközönségnek előadásával. *Winnand* Nick (op. 10.) harmadik miséje kerül ezuttal előadásra, mely a szokásos klarinétok és trombiták nélkül, tisztán a vonós zene eszközeivel igyekszik a hatást elérni. Az orchesternek eme redukálása a misének csak előnyére válik, mert egyszerű, előadó hangon megírt részletei az egyszerűbb kíséret mellett még jobban kiemelkednek. *Credo*ja különösen gyönyörű, egyedüli, a melyben lírai mativumok is érvényre jutnak. Még a *Sanctus*nál, *Benedictus*nál is fölládozza a szerző a hangulatkeltést a stilszerűségnek. A pompás *»Hae die graduale* s a *»Terra tremuit* offertorium méltó keretül fog szolgálni az egész misének. — Az énekkar a következő hölgyekből s urakból áll: *Chisorány* Iza, *Éhm* Emilia, *Jeszenszky* Sarolta, *Kaffka* Károlyné, *Károlyi* Sándorné, *Karner* Adél, *Kaltnecker* Ilonka, *Klimó* Emma, *Lajpcig* Antalné, *Molnar* Kálmánné, *Mussong* Józsa, *Rihmer* Jolán, *Simon* Lujzika, *Schneider* Istvánné, *Szántó* Etelka, *Thaller* Gusztávné, *Tomanek* Paula, *Zelesny*

Sarolta, *Borsy* Jenő, *Cank* Nep. János, *Derlik* Fülöp, *Fektér* Ferenc, *Gebauer* Antal, *Haksch* Lajos, *Kiss* Ernő, *Kiss* József, *Kohárits* Nep. János, *König* Károly, *Martinek* József, *Müller* Antal, *Reberics* Imre, *Schmidt* Boldizsár, *Kurnagy* Scharf Róbert. Az énekkarokat *Bitter* Illés tanította be *Buday* Dezső zongora kísérete mellett.

— **(Uj marhalevelek.)** A pénzügyminiszter ma rendeletileg értesítette a város hatóságát, hogy a koronaérték életbeléptetése alkalmából új koronaértékű marhaleveleket fog kiadni. Az új passzusok 21 cm szélesek és 26 és fél cm. hosszúak lesznek, rajta víznyomással e jegy: *»Kincstári jövedék.* A magyar szövegű, 6 filléres marhalevelek kék, a 10 filléresek fekete, a horvát nyelvű 6 filléres fekete, a 10 filléresek pedig kék színű kétoldalú szövegnyomattal lesznek ellátva. Az új marhalevelek május elsején kerülnek forgalomba s használatuk augusztus első napjától fogva már kötelező lesz. Ettől kezdve a régi, krajcáros marhaleveleket csak augusztus 20-ig váltják be.

— **(Elfüstölt milliók.)** A dohányjövédéki központi igazgatóság kimutatása szerint a dohányfogyasztás az elmúlt évben tetemesen emelkedett. Elfogyott belföldi pipapohány 563.549 kgramm és csomagokban 554.575.264 csomag: szivar 489.142.180 drb. szivarka 944.807.110 drb; havanna szivar 394.700 drb, külföldi pipadohány 12.544 kg. és 922.117 csomag; külföldi szivar 11.027.848 drb és szivarka 36.564.660 darab. Az elfogyasztott dohány összes értéke 50.673.924 forint 68 krajcár. Az emelkedés a múlt évihez viszonyítva 793.110 frt 82 krajcár.

— **(Tavas.)** Most már talán szabad az időről irván ezt a címet használni: tavasz. Mert bár csillagászatilag s a világ rendje szerint már egy hónapja a tavasz uralkodik, sajnálatos kell mégis visszagondolnunk, hogy csak egy-két tavaszi napunk volt, sőt legutoljára is hideg, őszi idő járt. Ma azonban pompázik a tavasz. Pazarul ontja szét csillogó sugarait, a a fák virágzó ágait langyos szellő csókolja. Egy kicsit elkésett ugyan a tavasz, de végre — félve merjük leírni — talán igazán tavasz lesz. S ha ez csakugyan beválik, akkor elmondhatjuk, hogy minden meg van bocsájva.

— **(A pécsi jótékony nőegylet.)** mint már megírtuk, e hó 22-én délután 3 órakor tartja a Deák-utca 10 sz. alatti helyiségében évi rendes közgyűlését. Tekintettel arra, hogy a közgyűlés az egyesület belételeire vonatkozó néhány fontosabb ügyet fog tárgyalás alá venni. Felkéri az elnökség az egyesület tagjait, hogy a közgyűlésen minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek.

— **(Járvány a vidéken.)** Martonfa községben — mint értesülünk — már napok óta a torokgyík lépett fel járványosan s azóta a gyermekek között egyre-másra szedi áldozatait, bár szerencsére eddig még nem történt halálozás. A járásorvos már a betegség kitörésekor megtette a legkörülményesebb óvintézkedéseket a betegség tovaterjedésének megállítására és így remélhető, hogy a járvány mielőbb meg fog szűnni.

— **(Véres verekedés az országúton.)** *Komlósi* István és felesége, lothárdi lakosok a napokban mit sem sejtve, mentek

hazafelé az országuton, midőn a csárda előtt elhaladtak, onnan néhány berugott legény jött ki, kik szó nélkül megtámadták a házaspárt s alaposan elverték mindkettőt úgy, hogy Komlósi Istvánon és feleségén husz napnál is tovább gyógyuló súlyos sérüléseket ejtettek. A megtámadott házaspár a felvétetett orvosi látélet alapján panaszt emelt a berugott legények ellen, kiket Végh István, Ostyánszky István, Németh István és Tóth György lothárdi lakosok személyében sikerült kinyomozni.

— **(Egy kutya hőstette.)** A mult héten Csehország egyes vidékein nagy hóvihar dühöngött, magában Prágában is szünet nélkül esett a hó. Dr. Kluzacek prágai kerületi orvos egyik este épen aludni készült, mikor bernhárdi kutyája addig ugatott s kaparta az ajtót, míg az orvos kénytelen volt kimenni. Amidőn kilépett, a kutya körülugrálta, majd futott le az utcára folyton csaholva s nézte, hogy nem-e követi gazdája, ki egy darabig ment a kutya után, de a nagy hóviharban alig tudott előrehatolni. A kutya csakhamar eltűnt szemei elől, később az orvos három ismerősével a kutya keresésére indult, egy félreeső utcába értek, ahol hallották a kutya ugatását. Amint a bernhárdi észrevette őket, vig csaholás között futott hozzájuk, majd visszazalad egy magas körakáshoz. Amint odaértek, egy félig behavazott embert találtak. Csakhamar segítségére siettek s kiásták az embert a hóból. A legközelebbi házba vitték, ahol dr. Kluzaceknek sikerült végre életre kelteni a félig megfagyott embert, a kiből Zelenka muzikusra ismertek. A muzikus, amint hazafelé tartott, utközben eltévedt a nagy hóviharban s így történt, hogy az elhagyott mellékutcaba tért le, hol a hóvihar betemette.

— **(Vakmerő vasuti rablás.)** Amerikában történt, de nagyon is amerikai-
asan hangzik a következő történet: Egy vasuti rabló a Jowa államban fekvő Hamburg közelében a közelmúlt évek egyikén egymagában kirabolta Council-Bluffs-vaspálya egy személyvonatát és zsákmányával sértetlenül odább állt. Egy fékező az utolsó kocsi hátsó fülhágóján vette őt észre. A rabló, ki kezében revolvert tartva, kényszerítette őt maga előtt menni a kocsikon végig, pajzsul használva őt, ha tán valamelyik utas fegyvert akarna használni. A legtöbb utas már aludt, a lámpák le voltak csavarva, a kocsikban félhomály uralkodott. A rabló fölkelte áldozatait, a revolvert fejüknek irányította és segített nekik zsebeik átkutatásában. Nem egész egy negyed óra alatt ment így végig a négy hálókocsin, ezután meghuzta a jelzőkötelet s a mint a vonat lassította sebességét, leugrott. Amint az éj sötétjében eltűnt, az utasok összeszámították, hogy mennyibe került nekik a furcsa kaland. A rabló elvitt körülbelül 200 dollár készpénzt s ezenkívül sok órát, gyűrűt, óraláncot stb. Egy utas pénzét hirtelen a párna alá dugta s két gyémánt gyűrűjét elnyelte. Kitért, hogy sem egy utasnál, sem a vasuti alkalmazottaknál nem volt revolver; ritka eset oly országban, hol a revolver ugyyszólván minden ember toltetéjéhez tartozik.

— **(Látogatás egy párisi műasztalosnál.)** Lapom igazgatójának megbízásából fölkerestem Hetten Emil műasztalost, a Paul Bert-utca 17. szám (Páris) alatt, hogy

a laphoz néhány nappal ezelőtt irt levelének tárgyában néhány adattal szolgáljon. Midőn látogatásom célját elmondtam neki, boldog mosoly volt Hetten ur és felesége ajkán. Boldog család közepette találtam magamat. A férj a heti munka után pihent, felesége pedig néhány hónapos babát ringatott s egy élénk négyéves fiúcska játszadozott mellette.

— Most egy éve — mondá Hetten ur — feleségem nagyon gyöngye volt és egy barátom tanácsára a Pink-pilulát kezdte használni. Szinte boldoggá tette az eredmény. Én magam is rendkívül beteg voltam, roppant vérszegény s majdnem semmit sem ettem. Napi munkám bevégeztével nagy fáradságot éreztem, főfájás kínozott és éjjel álmatlanság gyötört. Miután láttam az eredményt, melyet a Pink-pilula feleségemnél elért, elhatároztam, hogy én is próbát teszek vele. Az első doboz visszaadta étvágyomat és később lassankint erőm megújult, főfájásom eltűnt s álmodom visszatért. Ma fáradság és gyöngeség nélkül dolgozhatom s igen jól érzem magam. Miután

azonban meg akarok erősödni, folytatom még a is a Pink-pilula használatát. Sőt mi több, feleségem is rendszeresen szedi a Pink-pilulát, mert ez úgy neki, mint a karján levő falánk kis gyermeknek egészére válik. Figyelemmel vizsgáltam Hetten ur arcvonásait mialatt velem beszélt s a vérszegénység még némely nyomát láttam rajta. Dicsértem elhatározását, hogy a Pink-pilula használatát folytatja. A vérszegénység, melyet a vér nagyobb vagy csekélyebb elgyengülése idéz elő, ha a vért helyreállítják, eltűnik épen úgy, mint minden ugyanily eredetű baj, a minő például a sárgaság, idegbaj, a reuma, a gyermeknél a vitustánc, az angolkór, mely bajok csakis a Pink-pilula használatával tűnnek el. A Pink-pilula hapható Magyarországon a legtöbb gyógyszerárban. Egy doboz ára 1 irt 75 kr. és hat doboz 9 irt. Magyarországi főraktár: Török József gyógyszerárban, Budapest, Király-utca 12.

Művészet, irodalom.

○ **Prospektus a Nagy Képes Világtörténetről.** Egy érdekes és örvendős új jelenségről tesz tanúságot az az ismertető prospektus, melyet ennek a kiváló munkának a kiadói bocsátottak közre legujabban. Ez az új jelenség az, hogy a kiadók oly alaposan tájékoztatják a közönséget munkájuk tartalmáról, beosztásáról, terjedelméről, külsejéről, a kötésről, a papírosról, még a betűkről is, mint erre példa — legalább a magyar könyvkiadónál — még nem volt. Ezt a prospektust elolvastván, mindenki világos képet, pozitív fogalmat alkothat magának a Nagy Képes Világtörténet kiváló jelentőségéről, megismerkedik a nagy arányú munkaprogrammal, melyet a mű szerkesztői maguk elé tűztek és megismerkedik a munka íróival is, kiknek eddigi irodalmi működéséről a prospektus tárgyilagos rövidséggel megemlékezik. A munka illusztrációiból is hoz mutatókat a prospektus és e mutatók újabb is alkalmas nyújtanak nekünk arra, hogy a Nagy Képes Világtörténet illusztrációinak kiváló mű-

becsére és a reprodukcióknak páratlan tökélyére utaljunk. Ez a prospektus maga is tanulságos és érdekes olvasmány, mely mintegy előzést adja a nagy munkának, melyet ismeretmi hivatva van és a melyhez méltó egy tartalom, mint kiállítás dolgában is. Egészben véve pedig a magyar könyvpiacnak oly specialitása, melyhez a kiadóknak, kik ezzel újabb jelét adták fejlett izlésüknek és a közönség szükségletei iránt való helyes érzéküknek, csak gratulálhatunk. — A prospektust díjmentesen küldi meg a Révai Testvérek Irodalmi Részvénytársaság (Budapest, VIII. üllői-ut 18.) és bármely könyvkereskedés mindazoknak, kik kéri.

○ **Nemzetünk és a Gondviselés.** Ez a címe Szilvek Lajos dr. theologiai tanár legújabb munkájának, amelyben a magyar kereszténység kilencszáz esztendősi évtordulója alkalmából kísérletet tesz, hogy rámutasson a Gondviselés utjaira nemzetünk történetében. A kérdés apró részletekbe menő megoldását természetesen a szerző épen nem akarja, ám de nemzetünk történetének főbb mozzanataiban tekintve ezt történetbölcseleti szempontból úgy fejtegeti, hogy fény és árnyoldalait okaiból fejlődésükben nyomozva, a természeti és emberi erők köreműködésén kívül még az isteni kormányzást is felveszi tényező gyanánt. E végből könyve természetszerűleg 3 fejezetre oszlik: I. Nemzeti történetünk legfőbb mozzanatai. II. A Gondviselés mivolta és működés módja. III. A Gondviselés nemzetünk történetében. A két első a megoldhatóság alapjait tisztázza kevéssel és sokat mondó rövidséggel míg a harmadikban, a kérdés így elő lévén készítve, a dolog érdemébe megy bele. Az I. mesterileg rövid kivonata nemzeti történetünknek, amely széles látkörrel, igazságra törő elfogulatlansággal és biztos kézzel csoportosítja multunkból a feldolgozásra kínálózó legfőbb mozzanatokot. A II. a kellő megkülönböztetések segítségével teszi lehetővé, hogy a III-ik fejezetben a végleteket szerencsésen kikerülve megközelítse a szerző a nagy problema elfogadható megoldását sem az isteni befolyásnak sem az emberi szabadságnak kellenél többet nem tulajdonítva. Az ultrasupranaturalizmus indokolhatatlan állításait szorgosan kerülve, a modern apologia tudományos tevével küzd szerzőnk és szolgálatába hajtva a különböző profán segéd-tudományokat, mindvégig megmarad keresztény filozófusnak.

Az előkelő hangon irt munkát az idej és a jövő esztendőre különösen ajánljuk forrás gyanánt beszédek — szent beszédek — és felolvasásokhoz, minthogy tudomásunk szerint ezen kívül egyáltalán nincs könyv, amely a gondviselés bölcseleti és dogmatikai fogalmát így részletesen és rendszeresen alkalmazta volna nemzetünk történetére. Azt hisszük, hogy a kath. körök könyvtáraiból az ilyen munkák nem hiányozhatnak. Ára 1 k. 40 fill. Kapható a szerzőnél Pécsen, (Szepesy-utca 3.)

Törvénykezés.

§ **Az első főtárgyalás a budapesti királyi táblán.** A budapesti kir. ítélőtáblán tegnap délelőtt volt az első nyilvános bünyügyi szóbeli főtárgyalás. A főtárgyaláson, mint vendég, jelen volt Balogh Károly, pécsi kir. táblai tanácselnök is, ki a pécsi táblai főtárgyalások einöke lesz. Nálunk — mint tegnap esti lapunkban jeleztük is — az első bünyügyi főtárgyalás a kir. táblán folyó hó 25-én (szerdán) tartatik meg.

§ **Semmiségi panasz a Kurián.** A szegvárdi esküdtbírótság tíz évi fegyházra ítélte Szászai János módos polgárembert, aki tavaly

októberben borkóstolás ürügye alatt préházába csalta *Köröstyös* János földmivest s egy kalapáccsal agyonverte. A Kuria a védőügyvéd semmisségi panaszát tegnap tárgyalta s a semmisségi panaszt elvetette.

§. Nagy tüzvész. Két napig tartó tárgyalás kezdődött meg a kir. törvényszéken. A dunaszekesői nagy tüzvész ügyében folyik a tárgyalás, melyben 70 gazda gabonája semmisült meg 70,000 frt értékben. A tárgyalás *Simon* József dr. törvényszéki bíró elnöklete alatt folyik, szavazó bírák: *Finkey* Pal és *Bajnovics* Ármin; — jegyző: *Csánk* Dezső dr. A vádlott gazdák védője *Jobst* László dr. ügyvéd, a károsok egy részének ügyvédje *Auber* Tivadar Mohácsról. Vádlottak: *Csiszár* János, *Kokány* János, *Balogh* Ádám dunaszekesői gazdák és cséplőgép tulajdonosok és *Elt* János gépész. A tényállás az egyhangú vallomások alapján a következő: 1899. évi július hó 28-án Duna-Szekcsőn a *Pálhegy* dűlőben cséplésre készen volt összehordva 79 gazdának a gabonája. A nevezett napon meglehetősen szél fújt végig a völgyön, de ez a gépészt és géptulajdonosokat nem akadályozta meg a cséplés megkezdésében, minthogy a gépész szerint már nagyobb szélben is csépeltek. Duna-Szekcsőn rég divó rossz szokás szerint a cséplőgép mellett csak egy-két méter szabad helyet hagytak, csakogy a gép épen oda fért, mindjárt mellette ugyszólván álltak az asztagok, a mi mindenestre már magában véve is vigyázatlanság. A gépész aznap maga fűtötte is a gépet, mert a fűtője megbetegedett. A nagy szél-ellenére tehát egy, az első asztag kihagyásával, — mert az még nem volt egészen kész, — megkezdtek a cséplést. Javában folyt a munka, mikor a gépész szénért ment. A mint jött vissza, látja, hogy a gép melletti egyik asztag felülről ég, ekközben az egyik géptulajdonos is elkiáltotta, hogy tűz van. A fejtelenséget növelte a szél a melyben oltásról szó sem lehetett. A tűz rohamosan terjedt tovább. A káros gazdák a gépészt keresték s egyre azt kiabálták, hogy a tűzbe kell dobni. E fenyegető hangok hallatára a gépész igyekezett a helyről szabadulni, a mi sikerült is. A 79 gazda gabonája pedig porrá égett, a tűz körülbelül 3—4000 lépésre pusztított. Leégett körül a tarló, a gépszekrény is.

A mai főtárgyaláson az eddig kihallgatott vádlottak s tanúk a tűz keletkezéséről nem tudnak semmi felvilágosítást sem adni. A gépész menti magát, hogy nagyobb szélben is dolgozott már s a gép tűzfogóját is lehuzta elővigyázatból két centiméternyire s így ő szerinte a gép nem okozhatta a tüzekeket, hogy az mégis hogyan keletkezett, — nem tudja. Persze senki sem tudja s így a holnap folyamatos tárgyalásra szakértőket fognak hívni, kiknek véleményét a törvényszék a tűz mielőlti keletkezésére vonatkozólag illetve, hogy a gép olyatén állapota mellett keletkezhetett-e tűz fogja meghallgatni. — A tárgyalásra 32 tanut idéztek be, kik közül ma délelőtti hetet hallgattak ki. A tűz keletkezésére vonatkozólag ők sem tudnak felvilágosítással szolgálni.

TÁVIRATOK.

— **Érdekes esküdtzéki ítélet.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Sopronban ma rendkívül érdekes esküdtzéki tárgyalás folyt le. A vádlott *Fűs* István, 22 éves szabólegény volt, ki kedvesét hűtlenség miatt meggyilkolta és szándékos emberölés címén lett vád alá helyezve. A rokonszenves megjelenésű *vádlott megrázó szavakkal ecsetelte lelkiállapotát, melyben a gyilkosságot elkövette.* Vallomása nagy hatást tett a közönségre s az esküdttekre egyaránt. A verdiktet *Esterházy* Mik-

lós herceg, az esküdték feje hirdette ki. Az esküdték a feltett kérdésekre úgy válaszoltak, hogy *a vádlott a tett elkövetésekor beszámíthatlan állapotban volt, tehát nem vétkes a szándékos emberölésben.* A törvényszék ennek folytán fölmentette a vádlottat s rögtön szabadon bocsátotta. Az ítéletet a hallgatóság zajos éljenzéssel fogadta.

— **A walesi herceg német kikötőben.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A walesi herceg Londonba utaztában tegnap este 10 óra után Altonába érkezett. A pályaudvaron a német császár, a ki kevéssel azelőtt egészen váratlanul érkezett oda, Henrik herceg kíséretében fogadta és szívélyesen üdvözölte az angol trónörökös s a kivonult disz század zenekara az angol himnuszot játszotta. A pályaudvar fejedelmi várótermében vacsora volt, melynek végeztével 11 órakor a walesi herceg elbuesuzott s az angol himnusz hangjai mellett elutazott. — Vilmos császár nemsokára azután visszautazgt Berlinbe, Henrik herceg pedig Kielbe ment.

— **A kik nem kíváncsiak Jászaira.** (A „Pécsi Napló“ eredeti távirata.) Egy színházi lap a Vigszínház első *Phaedra* előadása alkalmából írja, hogy a budapesti nemzeti kaszinónak rendszer bérlete van a Vigszínházban. A parkett jobboldali első sorának a felét bérlik. A jegyeket tegnap délelőtti visszaküldték azzal az üzenettel, hogy tessék azokat eladni, mert a kaszinó tagjai nem jelennek meg a *Phaedra* előadásán. Megtoldották az üzenetet azzal is, hogy valahányszor *Jászai Mari* fellép a Vigszínházban, el lehet adni a jegyeket, mert a kaszinó a *Jászai-előadásokra* nem fog elmenni. (Persze *Jászai Mari* nem játszik az Osztrigás Miciben. — *A szerk.*)

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
S. SAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAJZS JOZSEF
kiadó.

Lapunk előfizetési árai:

Lapunk előfizetési ára, mely az összes napilapok között a legolcsóbb, a következő:

egész évre	20 kor.
félévre	10 kor.
negyedévre	5 kor.
egy hónapra	1 kor. 70 fill.

Vasárnapi számunk egy évre 6 korona, félévre 3 korona s negyedévre 1 kor. 50 fillér.

Az előfizetés legcélszerűbben postautalvánnyal eszközölhető. Előfizetések a „Pécsi Figyelő“ kiadóhivatalához (Pécs, Mária-u. 1. sz. a.) küldendők.

Mutatványszámokat kívánatra bárhová küldünk. Hazafias tisztelettel

a „PÉCSI FIGYELŐ“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

5354. sz.

P. 1900.

Hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint urbéri bíróság közzé teszi, hogy a **Marócz** községi 8. sz. tjkvben felvett közös urbéri legelő felosztásának helyadhatósága érdemé-

ben az előnyomozásnak a helyszinén leendő eszközlésére **határnapul 1900. évi április hó 30. napjának délelőtti 9 óráját** a község bíróságához kitűzte, a mikorra ezen község birtokosait oly hozzáadással idézi meg, hogy az eljárás további folyamán személyenkénti idézés vagy értesítés elvárása nélkül érdekeik képviselétéről gondoskodjanak.

Pécsett, a kir. törvényszéknek 1900. április 14-én tartott üléséből.

Hardi Sándor
elnök.

Hanik
jegyző.

133. szám.

1900.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó közhírre teszi, hogy a pécsvaradi kir. járásbírósnak 1900. évi V. II. 8/2. sz. végzése folytán *Gállos* Ede ügyvéd által képviselt *Reisz* József bozsoki lakos telperes részére *Kardos* (Kratky) Ernő veméni lakos alperes ellen 836 korona követelés s jár. erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 910 koronára becsült ingóságokra a pécsvaradi kir. járásbírósnak 1900. évi V. II. 8/6. sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, az ingó árverésnek **Véménd** községben az alperes lakásán leendő megtartására határidőül 1900. évi április hó 23-ik napjának délelőtti 10 órája kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt kocsi, sertések, pincéfelszerelés, fehér bor, ágyruha a legelőbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

Kelt Pécsvarad, 1900. évi április hó 8. napján.

Kovácsy Gyula

kir. bírósági végrehajtó.

Szép erős hasított, két méteres

tölgyfa karót

szállit jutányos árban

Marton Miksa

fakereskedő

Pécsett, Szigeti ország-ut 33. szám.

Telefon-szám 88.

Egyben ajánlja nagy raktarát szép asztalos anyagokban, épület-, metszet- és tűzifában, aszfalt-, kátrány-, elszigetelő lemez és carbolineumban. — **Aszfalt elszigetelő máz nedves falak szárazzá tételére.**

158. sz.
vegr. 1900.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsváradi kir. járásbírósnak 1899. évi S. p. 1. 144/2. számú végzése következtében dr. Koncz Adolf mohácsi ügyvéd által képviselt Korok Jakab szederkényi lakos javára Bundalla Béla kéméndi lakos ellen 350 korona köv. és jár. erejéig 1900. évi március hó 22-én fogatosított kielégítési végrehajtás utján felülfoglalt és 2710 koronára becsült szobabutor, ággyruha, könyvtárszekrény, lovak, lószerszám, kocsi, szarvasmarhák, sertések s más egyéb házi berendezésből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a pécsváradi kir. járásbírósnak 1900. évi V. I. 25/2. számú végzése folytán 350 korona tőkekövetelés, ennek 1899. évi december hó 18-ik napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 93 kor. 81 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Kéménd községi plébánián levő alperes lakásán leendő eszközzésére 1900. évi április hó 27. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elérvezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Pécsvárad, 1900. évi április hó 16. napján.

Kovácsy Gyula

kir. bir. végrehajtó.

143/1900.

vegrh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi kir. törvényszék 1899. évi 6978/polg. számú végzése következtében dr. Müller János pécsi ügyvéd által képviselt Mühl Henrikné hidasdi lakos javára Letz János s neje, Lófink János s neje, Mühl Jakabné, Vagner Henrik s neje ellen 694 kor. 50 fill. s jár. erejéig 1899. évi június hó 1-én fogatosított biztosítási végrehajtás utján lefoglalt és 4484 koronára becsült lovak, szarvasmarhák, szobabutor és ággyruhából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a pécsváradi kir. járásbírósnak 1899. évi V. II. 122/13. számú végzése folytán 694 kor. 50 fill. tőkekövetelés, ennek 1899. évi június hó 19-ik napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltó díj és eddig összesen 150 kor. 40 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Hidasd községben az alperesek lakásán a fenti sorrendben leendő eszközzésére 1900. évi május hó 3-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elérvezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Pécsvárad, 1900. évi április hó 16. napján.

Kovácsy Gyula

kir. bir. végrehajtó.

Hirdetmény.

Kadarkuton elhalt: **Nagy Márton** ur hagyatékához tartozó és Pécssett a Király-utca 26. szám alatti házban levő

butor, ruha és ágyneműek, úgy felszerelés

és egy **Wertheim-szekrényből** álló ingóságok a hagyatéki bíróság határozata folytán **f. évi ápril hó 28-án délután 3 órakor Pécssett a Király-utca 26. sz. a. házban** megtartandó árverésen készpénzfizetés mellett elárvertetni fognak.

Pécs, 1900. évi ápril hó 19-én.

Vasdinyey Béla

hagyatéki zárgondnok.

Hirdetések jutányos áron a kiadóhivatalunkban vétetnek föl.

3176. szám.

Tkv. 1900.

HIRDETMEYNY.

Szakál, Karáczodfa, Rákos és Hetvehely községeknek telekkönyvi betétei az 1886: XXIX., az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t. cikk értelmében elkészítettvén és a nyilvánosságnak átadatván az azzal a felszólítással tetetik közzé:

1. Hogy mindazok, kik az 1886: XXIX. t. cikk 15. és 17. §-ai alapján — ide értve e §-oknak az 1889: XXXVIII. törvénycikk 5-ik és 6-ik §-aiban és az 1891. XVI. törvénycikk 15-ik paragrafusának a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889: XXXVIII. t.-cikk 7. §-a és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési kereseteket, azok pedig, a kik valamely tehertétel átvitelének az 1886: XXIX. t. cz. 22. §-a, illetve az 1889. évi XXXVIII. t. cz. 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből kereseteket hat hónap alatt, vagyis **az 1900. évi október hó 24-ik napjáig bezárólag** a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. Hogy mindazok, akik az 1886: XXIX. t. cikk 16. és 18. §-ainak eseteiben — ide értve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis az **1900. évi október hó 24-ik napjáig bezárólag** a telekkönyvi hatósághoz benyujtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. Hogy mindazok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogaikat bármely irányban sértve vélik, ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetbeni felszólalásukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis az **1900. évi október hó 24-ik napjáig** bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes utján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a betétek szerkesztésére küldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, — hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A sásdi kir. járásbírósnak mint tkvi hatóság, 1900. április hó 10-én.

Dr. Borsitzky Imre

kir. járásbíró.